

[Wilhelm.]

er jo de lejere, der har bidraget så stærkt til at rejse opinionen i denne sag, uden hvilken den i det hele taget ikke var kommet op igen, der bor i de 27.000 lejligheder, som er under udstykning. Hvis der er nogen, der er blevet ofret ved miniboligforliget og ved det nye forlig, som socialdemokratiet her indgår – og det er der som bekendt – så er det lige præcis i enhver henseende disse 27.000.

Lad os se på, hvad der er sket. Jeg må koncentrere mig om selve ejerlejlighedsforslaget, nr. L 133, og endda ikke gentage alt for meget af, hvad vi har skrevet i den udførlige mindretalsbetænkning sammen med de to andre partier og med tilslutning fra SF, der ikke er repræsenteret i udvalget.

I forhold til det, man sagde sidste år, da man gennemførte ejerlejlighedsforliget, er udstykningerne jo løbet aldeles grassat. Man talte om 4.000 om året, og det var udstykninger, man talte om, og ikke, som man bagefter søger at undskylde sig med, salg. Det er blevet til 30.000–35.000 det første år. Dette tal, som VS indtil for en måned siden stod alene med, og som andre rystede på hovedet af, har vi nu sort på hvidt fra boligministeriet, og det takker jeg for.

Man havde formodninger om prisen. Der var nogle, der bagatelliserede. Vi var andre, der sagde: der bliver en gennemsnitsfortjeneste på 100.000 kr. pr. lejlighed. Det er nu dokumenterbart, at vi underdrev. Det viser sig, at det, endda med lidt forældede tal, er 125.000 kr. pr. lejlighed i gennemsnit, fortjeneste vel at mærke.

Formodningerne om det større udbud, som tilhængerne dengang sagde ville trykke prisen, er ikke blevet opfyldt. Man talte om andels- overtagelsesmulighederne. Vi sagde, at det ville der ikke blive noget af med de vilkår, der var stillet op. Men alle forligspartierne understregede, at det allervæsentligste ved det forlig dengang var, at gennem miniboligforliget havde man givet de bedste muligheder for lejernes overtagelse på andelsbasis.

Den socialdemokratiske ordfører var meget højt oppe sidste år:

»... vi vil også opleve, at andelsboligtanken og det kollektive eje vil få en renaissance.« (Sp. 5585, Folketingstidende 1975–76).

Men hr. Johan Philipsen fra venstre stod ikke tilbage for det:

»Så sker der endvidere det, at man fremmer andelsboligformen, og der sker det, at vi formentlig ved valget af et bedre alternativ får en beskeden mængde ejerboliger i forhold til det, vi har efter gældende lov.« (Sp. 6082, Folketingstidende 1975–76).

Heroverfor sagde VS i sit notat om forligets virkninger, at der ikke vil komme andelsboliger ud af det.

Nu ved vi så, hvordan det er gået det første år. Lejernes Landsorganisation siger, at der er tilbagegang i andelsboligovertagelsen. Grundejernes Landsforbund siger, at der er fremgang. Men de tørre tal fra Danmarks Statistik viser, at andelsovertagelserne i antal er raslet ned efter miniboligforligets indgåelse sidste år. Jeg kan henvise til besvarelserne af spørgsmål 34 og spørgsmål 63. Dér fremgår det tydeligt.

Jeg har spurgt – og det er over en måned siden – Grundejernes Landsforbund, hvad de byggede deres påstand på, og de har lovet at komme med dokumentation. Men der er som sagt gået over en måned, og der er ikke kommet en stavelse fra grundejerne. Det er det sædvanlige med de dér grundejere og deres påstande.

Hvor mange af de i øvrigt stadig færre andelsovertagelser, der overhovedet har med miniboligforligets tilbudspligtregler at gøre, ved man ikke. Ministeriet skrev i et af sine svar – det var på spørgsmål 2:

»Ministeriet er bekendt med tilfælde, hvor ejerlejlighedslovens procedure har ført til salg til en andelsboligforening.«

Ud fra en gammel, indgroet mistillid til den slags svar og de manipulationer, man laver i ministeriet, når man svarer på den slags ting, så skød jeg ud i den blå luft og stillede et nyt spørgsmål: skal »tilfælde« læses i ental eller i flertal? Ministeriet er bekendt med »tilfælde«. Så kom svaret tilbage: ja, man kendte altså ét tilfælde. Det kender vi i øvrigt alle sammen, det har været vidt omtalt i pressen, og det er netop bevis på, at dette er undtagelsen. Man kender faktisk kun det ene tilfælde, hvor der gjorde sig så særlige omstændigheder gældende, at det bekræfter, at det normalt ikke kan lade sig gøre.

Nu hjælper det ikke lejerne, at nogle kan hovere over, at de havde ret, og at deres forudsigelser holdt stik. Tværtimod. Det er i virkeligheden intet mindre end katastrofalt, at bl. a. VS' forudsigelser har holdt stik i denne